

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/827/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614203525
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6614203525.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Márie Rišiaňovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v právnej veci navrhovateľa: X. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., H. II XXX/XX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: X. O., nar. XX. XX. R., bytom XXX XX D., H. II XXX/XX, proti odporcovi Q. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX D., H. X/XX, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, na odvolanie odporcu zo dňa 01. 06. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11C/23/2014-49 zo dňa 14. 04. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej uložil odporcovi prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 50 eur počnúc dňom 01. 04. 2014, k rukám navrhovateľky vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, rozhodol o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

V časti, v ktorej vo zvyšku návrh zamietol, zostáva rozsudok **nedotknutý**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50 eur mesačne počnúc dňom 01.04.2014. Určil, že výživné je splatné k rukám navrhovateľky vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Tým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec, č.k. 7C/336/1995 zo dňa 05. 12. 1995 v časti výživného pre navrhovateľku X. O.. Vo zvyšku návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na ním zistený skutkový stav veci. Navrhovateľka podala návrh na zvýšenie výživného dňa 10.03.2014. Žiadala zvýšiť výživné na sumu 80 eur mesačne, počnúc dňom 01. 03. 2014. Návrh odôvodnila tým, že odporca je jej otec a ostatná úprava výživného bola uskutočnená rozsudkom v roku 1996, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 500 Sk. Od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov a to najmä na strane navrhovateľky, ktorá študuje na vysokej škole, v dôsledku čoho jej vzrástli náklady spojené najmä so štúdiom. Matka navrhovateľky dňa 31. 12. 2013 ukončila pracovný pomer z organizačných dôvodov so zamestnávateľom SLOVAK TELECOM a.s.. Od 01. 01. 2014 uzavrela pracovnú zmluvu s novou spoločnosťou, pričom jej hrubá mesačná mzda predstavuje sumu 450 eur. U matky došlo k značnému poklesu jej mesačného príjmu. Táto nie je schopná financovať navrhovateľku a sestru navrhovateľky, pričom navrhovateľka a jej sestra navštevujú vysokú školu. Navrhovateľka špecifikovala svoje výdavky tak, že za ubytovanie mesačne platí 61 eur, za stravu 160 eur, cestovné z D. do Banskej Bystrice 56 eur, cestovné v rámci Banskej Bystrice 40 eur, študijné materiály, knihy, kozmetika, lieky a vitamíny spolu 80 eur, mobilný telefón 20 eur mesačne, životná poistka 20 eur mesačne.

Odporca na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, že suma 35 eur ako výživné je málo, ale vzhľadom na svoju situáciu, tým, že nemá nijaký iný príjem nie je schopný platiť zvýšené výživné. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 62,50 eur. Prerobil a následne predal garsónku za kúpnu cenu 12 000 eur, z tohto predaja mu v súčasnosti zostalo asi 1 700 eur. Nevlastní žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok. Nemá auto, má telefón, za ktorý mesačne platí okolo 32 eur a internet 15 eur. Má úver v S. banke, ktorý spláca v sume 75 eur mesačne. Aktívne si hľadá zamestnanie, hoci má možnosť ísť pracovať ako napr. na čerpaciu stanicu, vzhľadom k tomu, že takúto prácu ponúkajú zhruba len za 440 eur, zdá sa mu to pre W. málo. Má záujem o prácu v Čechách, má snahu túto si zabezpečiť, ale toto sa mu nedarí.

Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 154 ods. 1 OSP, § 62 ods. , 1, 2, 3, 4, 5 Zák. o rodine, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zák. o rodine.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že vzrástli životné náklady navrhovateľky spojené s jej dennou formou štúdia na vysokej škole mimo miesta jej bydliska. Spornou bola suma, ktorou by sa mal podieľať odporca na výživnom vo vzťahu k navrhovateľke. Odporca poukázal na skutočnosť, že nie je schopný platiť zvýšené výživné z dôvodu svojej nepriaznivej sociálnej situácie. V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že odporca síce poberá len dávku v hmotnej núdzi, no má aj iný príjem, ktorý získal z predaja nehnuteľností, pričom si platí mobilný telefón a internet, ktorý súd vyhodnotil ako výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné. V tejto spojitosti súd uviedol, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodiča a pre posúdenie možnosti a schopnosti povinného rodiča nie sú rozhodujúce len skutočné príjmy ale jeho reálne zárobkové možnosti dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že odporca odmieta menej platenú a pre neho nezaujímavú prácu naďalej ostáva nezamestnaným len z dôvodu, že práca o ktorú by mal záujem mu zatiaľ nebola ponúknutá. Vzhľadom na uvedené súd zvýšil výživné na sumu 50 eur aj napriek odporcom tvrdenej sociálnej odkázanosti na dávky v hmotnej núdzi.

V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol, pretože sumu 80 eur (vychádzajúc z návrhu navrhovateľky) by nebol odporca schopný vzhľadom na nepravidelný príjem platiť.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote odporca. Uviedol, že nehnuteľnosť predal z dôvodu, že nevedel finančne vykryť svoje náklady, ktoré v období roku 2012 predstavovali 450 eur, vrátane nájmu za garzonku, úver, výživné. Má 46 rokov, jeho možnosti vzhľadom na vek sú obmedzené. Od roku 2008 má nosiť bedrový pás z dôvodu posunutej chrbtice o 2 cm. Bol upozornený, že nemôže vykonávať prácu v stojaní a prácu ktorá chrbticu namáha rýchlymi pohybmi. Má záujem o príjem ale vek a zdravotný stav mu to obmedzujú. Výživné si platí aj napriek tomu, že je poberateľom sociálnej dávky. Svojim dcéram v období od roku 1999 do roku 2011 mimo výživného pomohol spotrebnou elektronikou - mobilné telefóny, počítač, monitory, hudobná veža, digitálny fotoaparát, oblečenie, hliníkové kolobežky, zlaté retiazky, minimálne v sume

3 000 eur.

Navrhovateľka vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že je študentkou Právnickej fakulty UMB v Banskej Bystrici, štúdiu sa snaží venovať naplno, reprezentovala školu aj na medzinárodnej súťaži v rímskom simulovanom spore, zúčastnila sa poznávacieho školského zájazdu kultúry a pamiatok po rímskych mestách. Ďalšie výdavky má spojené s nákupom učebných pomôcok, so stravovaním, ubytovaním, cestovaním. Výživné 35 eur mesačne nepokryje ani minimálne náklady. Pracovala ako brigádnička v predajni s oblečením, kde mesačne zarobila priemerne 50 eur. Tým sa ale nemohla naplno venovať škole.

Tvrdenie odporcu, o tom, že svojim dcéram v období roku 1999 do roku 2011 mimo výživného pomohol spotrebnou elektronikou atď., minimálne v sume 3 000 eur je klamlivé a zavádzajúce.

V dôsledku podaného odvolania, krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil z týchto dôvodov.

Odvolací súd o návrhu rozhodol na základe vykonaného dokazovania (§ 153 ods. 1 OSP), v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, tento správne právne posúdil. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a spisového materiálu dospel k záveru, že súd I. stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav veci. Svoje rozhodnutie tiež náležite odôvodnil. Odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu I. stupňa, ktoré je podrobné a komplexné tak pokiaľ ide o skutkový stav aj právne zdôvodnenie a preto naň v celom rozsahu odkazuje. K správnosti dôvodov okresného súdu odvolací súd len dodáva.

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zák. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Vyživovacia povinnosť predstavuje základnú zložku rodinnoprávných vzťahov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Plnenie vyživovacej povinnosti voči dieťaťu trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto faktický stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod.

Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Jednou z foriem plnenia vyživovacej povinnosti je prispievať na výživu dieťaťa výživným.

V súdnej veci bolo v konaní nepochybne preukázané, že od ostatnej úpravy výživného, ktorá bola uskutočnená v roku 1996, došlo k podstatnej zmene pomerov a to najmä k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľky. Navrhovateľka je študentkou 1. ročníka denného štúdia na Univerzite MB Právnická fakulta Banská Bystrica (č.l. 5 spisu). Uvedenú skutočnosť nespochybnil ani odporca, potom je nepochybne, že navrhovateľka sa štúdiom na právnickej fakulte pripravuje na výkon svojho povolania. Je tiež nepochybne, že so štúdiom na vysokej škole sú spojené značné náklady. Tieto sú spojené najmä s ubytovaním, cestovaním, nákupom rôznych pomôcok, športovým, kultúrnym vyžitím, stravovaním a pod.

Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča, ale nie sú vždy rozhodujúce jeho zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom vedomostí a pracovných skúseností. V konaní bolo nepochybne preukázané, že odporca previedol svoju nehnuteľnosť za kúpnu cenu 12 000 eur. Malo sa tak stať v roku 2012. Potom bolo na odporcovi, aby si uvedomil svoju zodpovednosť a povinnosť za plnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k navrhovateľke (dcére) a hospodárne nakladal s kúpnou cenou za predaj nehnuteľností.

Okresný súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb navrhovateľky a to najmä vzhľadom k tomu, že táto navštevuje vysokú školu a k tomu zodpovedajúcu potrebu v súvislosti s uspokojovaním jej základných životných potrieb. Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu ktoré možno očakávať. Odvolateľ v podanom odvolaní ani nespochybuje potreby oprávnenej.

Odvolací súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že schopnosti a možnosti povinného je potrebné posudzovať z hľadiska jeho zárobkových možností. Nie je potom vždy rozhodujúce, aký faktický príjem povinný dosahuje ale aké sú jeho zárobkové a majetkové možnosti a schopnosti. Nemôže byť bez ďalšieho dôvodom nemožnosti zvýšiť výživné (ktoré v súdnej veci bolo v sume 35 eur) len tá okolnosť, že povinný je nezamestnaný a je poberateľom sociálnych dávok. U povinného, teda odporcu nenastali žiadne také objektívne dôvody, ktoré by odôvodňovali platenie výživného určeného v pôvodnej sume

35 eur. Odporca je v produktívnom veku, potom musí vyvinúť všetky aktivity smerujúce k získaniu zamestnania a to aj vzhľadom na situáciu na trhu práce. Samotný odporca na pojednávaní v konaní pred okresným súdom uviedol „je možnosť ísť robiť na nejakú napr. čerpaciu stanicu, takúto možnosť som mal, ale plat, ktorý za túto prácu ponúkajú zhruba 440 eur je pre Bratislavu málo, takáto práca by mňa neoslovovala, hľadám teda prácu skôr zamestnať sa v trvalom pracovnom pomere, kde je nejaká možnosť fixného platu + provízie z predaja“. (zápisnica o pojednávaní zo dňa 14.04. 2014; č.l. 46 - 48 spisu). Takýto prístup povinného k aktivite smerujúcej k získaniu zamestnania nie je možné tolerovať. Okresný súd potom správne vychádzal z možností pracovného uplatnenia odporcu.

Odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

V časti zamietnutia návrhu vo zvyšku nebol rozsudok odvolaním napadnutý, zostal nedotknutý.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.